

ut teisi seal kulla ja liina ulitsate raddal liu-
mas, ruttu ja ruttu, ei tea isegi miks pärast. Küsi-
sid, mis muttukessed need kull peaks siis seal olema,
nõnda sündiste sappeldawad nemmadi seal all, surelissed ja
surelissed veel pealegi, otse kui olleks se kõik mailm just üksi seal
nende päralt? Need on need muttukessed, mis kutsutakse
— — ei, need ei olle muttukessed, need on innimesed.
O wata, sõbber, ni suruke ta ongi, se innimenne, seal
kõige omma wāe ja wōimu, omma surusse ja praggas-
misega, kui tedda sealt ülewalt wadatakse. Ni weike ja
wāeti, ja siiski jääle ni üttlematta suur, sedda kõiki wa-
data, mõttelda ja mõista, mis se ilm immeteggusid enda
sees kaünab, sest tähitetega ehitetud taewast kuuni se kõige
alwema ja maddalamma põrmukesseni mahha. Ja o mis
suur on ta, sellle tundmissee sees ka veel sedda Waimu en-
nasti leida ning armastata, kõs sedda kõiki on rajaanud
ja ehitänud! O — se innimenne posse mitte se macke,
se muddane pattu kott, kelleks tedda mõnni waene
kissendab. Ünna innimesele tarkust ja arri temma
süddant, näita temmale, mis on puhius, mis õigus,
mis Jummal ja liggemisse arm, walgusta ta waimu,
et lähheb tall kõik pahha ta meles irmsaks ja jälledeks,
kõik kurjus, kui on: walle, tiggedus, wöera aëja püdmissse
imu, kaddedus ja ahnus, ünna tasse õppust ja
äid kombeid, siis saab ta üks Ingel, üks Jummal siin
ma peal ollema. Siis lahkub temmasti sa kõik, mis tedda
õnnetuks wöiks teha. Sest rummalus ja tuhmus on üks-
päinis se willetsusse emma. Ehk nüid kull siis se
mäggi, mis ma eñne selle nimmetassin, se on se Dolagiri
mäggi, se kõige surem ja kõrgem siin ma peal on, nõnda

et temma allusus mittu sadda ja sadda wersta ümbrust
kaünab, ja emma latv jo ainnugi ülle pilivede üllatab,
siis posse ta oñimetegi se kõige omma kõrgusse ja laiusse-
ga se ma enda wästu fogguniste surelissen egga torre-
dam, kui üks liiva terra ühhe eakesse one wästu. Se on:
ta kaub ta wästu opis ärra; ni suur on se ma isse, ja
ni weike temma wästu se suur ilmatu Dolagiri ehk Da-
walagiri mäggi. Kui sa nüid veel se laggeda wäija ehk
merre peal seisab, kõs sa kõige eßite seisid, ehk seal mäe
otsas, ehk ka veel möjalgi muul kohhal, üks tööline immu ja
tahtminne süddanes. Jummala lõudub aßjade peale mõt-
telda ja neid nähha ja tunda sada, ja sa siis kändad emma
näggü siinna pole, kõs se pääw ommas säädusse kõige kõr-
gemal taewa all paistab, kui lõunat walmistab ja rahwas
lõunasse tükki maakkab, mis járele sa siis kõik tuuni fellad
sädetakse, sest just sell silma pilgul, kui pääw siinna kohta
on sanud, kost ta kõige kõrgemalt alla wadata roõib, just
sell silma pilgul on all ma peal kell 12; ma ütlen
kui sa omma näggü siinna pole põrad, siis sab sull
kohhe jonekt se lõuna ehk keskpåwa faar ees (Süden).
Mis se on? se on üks mõttete sees tehtud tipp taewa piri
peal, just sell kohhal all, kõs pääw ülewatal seisab.
So selja tagga siis, otselohhe se lõuna wästu, seisab
se põhja ehk keskõ faar (Norden), kost se kõlm tul-
leb ja need kurred ja luigid ja anned ärra lendawad lõuna
pole, kui käsk on, et minnek tulleb, ja talv maakkab tulsema.
Agga Jummal oidi igga ühte, sedda teed ette wöttmäst,
kui ta temmasti ühtegi ei tea; ta saab siis wist seal otsa
selle te peal seal wöeral maal. Parremalle käele jäeb sull siis
se läne ehk öhtu faar (Westen), kõs se päise allla lähheb